

Sygnatura akt III U 696/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 16-05-2017 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Anna Walczak- Sarnowska**

Protokolant: p.o. sekretarza sądowego K. S.

po rozpoznaniu w dniu 16-05-2017 r. w Koninie

sprawy **B. B.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w K.**

o dalszy dodatek pielęgnacyjny

na skutek odwołania **B. B.**

od decyzji **Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w K.**

z dnia 22 sierpnia 2016 r. znak: (...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni B. B. nadal prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres dwóch lat, począwszy od daty wstrzymania wypłaty świadczenia.

Anna Walczak-Sarnowska

Sygnatura akt III U 696/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22.08.2016r., znak: (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił B. B. prawa do dodatku pielęgnacyjnego wskazując, że orzeczeniem z dnia 18.08.2016 r. Komisja Lekarska stwierdziła, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji i nie ukończyła wieku wymaganego do nabycia tego świadczenia.

Odwołanie od decyzji złożyła B. B. zarzucając naruszenie art. 27 ust. 1 i 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w zw. z art. 75 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, polegające na odmowie przyznania jej prawa do dodatku pielęgnacyjnego pomimo tego, że spełnia warunki o których mowa w ww. przepisach, a w szczególności pomimo tego, że jest ona osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji. Zarzucając powyższe odwołująca wniosła o zmianę ww. decyzji poprzez przyznanie jej prawa do dodatku pielęgnacyjnego i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

**Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył,
co następuje :**

B. B. (ur. (...)) decyzją z dnia 16.05.2003r. miała przyznaną rentę inwalidzką z tytułu długotrwałej niezdolności do pracy oraz dodatek pielęgnacyjny z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji. Dodatek pielęgnacyjny był przyznawany okresowo – ostatnio do dnia 31.08.2016r.

W dniu 22.07.2016 r. odwołująca zgłosiła wniosek o prawo do dalszego dodatku pielęgnacyjnego. Lekarz Rzeczoznawca Kasy po przeprowadzeniu bezpośredniego badania odwołującego i dokonaniu analizy dokumentacji medycznej, orzeczeniem z dnia 08.08.2016 r. wskazał, że odwołująca jest całkowicie okresowo niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym.

Na skutek zgłoszenia przez Lekarza Regionalnego Inspektora Orzecznictwa Lekarskiego zarzutu wadliwości orzeczenia Lekarza Rzeczoznawcy Kasy, Komisja Lekarska Kasy w orzeczeniu z dnia 18.08.2016r. nie stwierdziła naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym niezdolność badanej do samodzielnej egzystencji.

Powyższe orzeczenie stanowiło podstawę uzasadnienia zaskarżonej decyzji.

W toku postępowania Sąd w oparciu o treść przepisu art. 278 k.p.c. przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych chirurga, neurologa i onkologa, na okoliczność ustalenia, czy odwołująca jest nadal niezdolna do samodzielnej egzystencji tzn. wymaga stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych i na jaki okres.

Opinia komisyjnego biegłych lekarzy chirurga K. B., neurologa Z. R. oraz onkologa P. S. pozwoliła Sądowi na poczynienie ustaleń, że u odwołującej występuje:

- GIST żołądka z przerzutem do wątroby,
- stan po prawostronnej hepatektomii, wycięcie guzka lewego płata i cholecystektomii,
- stan po podwpułstowej resekcji żołądka wraz z obwodowym odcinkiem przełyku i zespoleniem przełykowo-żołądkowym,
- skutki uboczne chemioterapii Glivec,
- zapalenie żołądka krwotoczne,
- drożdżycza przełyku,
- wtórna niedokrwistość,
- dyselektrolitemia po wymiotach,
- refluks żołądkowo-przełykowy,
- drobne rozrzucone ogniska niedokrwienne w mózgowiu będące następstwem choroby małych naczyń mózgowych – bez klinicznych następstw ogniskowych w zakresie sprawności ruchowej i umysłowej.

Schorzenia neurologiczne nie ograniczają u odwołującej zdolności do samodzielnej egzystencji. Jednak z powodu schorzeń chirurgicznych oraz onkologicznych odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolna do samodzielnej egzystencji na stałe. Pomimo uzyskania całkowitej remisji procesu nowotworowego zastosowana terapia spowodowała u odwołującej trwałe i nieodwracalne uszkodzenia w funkcjonowaniu organizmu jako całości. Ponadto zastosowane leczenie imatynibem przyczyniło się do wystąpienia objawów niepożądanych terapii, a wśród nich najważniejsze to nudności i wymioty treścią pokarmową i żółcią, zapalenie żołądka i nawracające infekcje grzybicze górnego odcinka przewodu pokarmowego. Ponadto u odwołującej występują też przewlekłe zmęczenie i osłabienie z towarzyszącą sennością co uniemożliwia jej normalne codzienne funkcjonowanie w domu i w społeczeństwie. Dalej u odwołującej występują też bóle głowy, bóle mięśniowe i stawowe, co w znaczący sposób

ogranicza zwykłą codzienność odwołującej. B. B. ubiera się przy pomocy innych osób, posiłki dla niej przygotowuje mąż, który także robi zakupy. Z kolei przygotowane posiłki odwołująca spożywa sama. W związku z powyższym w odwołująca wymaga stałej lub długotrwałej opieki osób trzecich w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Niezdolność ta może trwać do czasu zakończenia terapii uzupełniającej imatynibem, a o jej zakończeniu decyduje lekarz prowadzący onkolog, ale niezdolność ta może trwać co najmniej 2 lata.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach KRUS, a także opinii biegłych lekarzy chirurga K. B., neurologa Z. R. oraz onkologa P. S..

Wartość dowodowa dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz w aktach organu rentowego nie była kwestionowana.

Sąd uznał opinię biegłych sądowych chirurga, onkologa i neurologa oraz opinię uzupełniającą biegłego lekarza onkologa za jasne, przekonujące oraz wyczerpujące. Opinie sporządzone została przez specjalistów posiadających gruntowną wiedzę medyczną, a także doświadczenie zawodowe. Nadto przy sporządzaniu opinii biegli uwzględnili pełną dokumentację medyczną, a także wyniki przeprowadzonych badań należycie uzasadniając swoje stanowisko, a opinię sporządzili po przeprowadzeniu badania odwołującej. Ponadto przy wydawaniu opinii biegli uwzględnili też wiek odwołującej oraz jej warunki mieszkaniowe. W kontekście kategorycznych wniosków opinii biegłych Sąd uznał, że nie zachodziła konieczność powołania dowodu z opinii innych biegłych tych samych specjalności, w szczególności, że organ rentowy nie składał zastrzeżeń pod adresem opinii biegłych.

Wartość dowodowa dokumentów znajdujących w aktach organu rentowego nie była kwestionowana.

Przedmiotem sporu była ocena czy odwołująca B. B. spełnia przesłanki do przyznania jej dodatku pielęgnacyjnego do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U.2015.748) dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia, z zastrzeżeniem ust. 4.

Według art. 13 ust. 5 ustawy emerytalnej niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeka się w przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Ustawa nakazuje przy tym stosować odpowiednio art. 12 ust. 2 i 3 ustawy emerytalnej co oznacza, że stan ten orzeka się co do zasady na czas nie dłuższy niż 5 lat, a na okres dłuższy jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu.

Termin "niezdolność do samodzielnej egzystencji" ma szeroki zakres przedmiotowy, obejmuje bowiem opiekę oznaczającą przede wszystkim pielęgnację. Chodzi w tym wypadku przede wszystkim o zapewnienie ubezpieczonemu możliwości poruszania się, odżywiania, zaspokajania potrzeb fizjologicznych, utrzymywania higieny osobistej itp. oraz pomoc w załatwianiu elementarnych spraw życia codziennego, takich jak robienie zakupów, uiszczanie opłat, składanie wizyt u lekarza (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 29.10.2013 r., III AUa 230/13, Lex nr 1400349, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 19.03.2013 r., III AUa 1577/12, Lex nr 1298892). Stwierdzenie niezdolności do samodzielnej egzystencji z powodów zdrowotnych wymaga wiadomości specjalnych, toteż podstawę ustaleń stanowił dowód z opinii biegłych posiadających wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń odwołującego, w tym przypadku z dziedziny ortopedii, pulmonologii, diabetologii i interny. Sąd dokonał oceny opinii biegłych zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. a więc na podstawie kryteriów zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłych, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia skuteczności wyrażonych w niej wniosków, bez wkraczania w sferę wiedzy specjalistycznej. Przeprowadzona w sprawie opinia biegłych odpowiada powyższym wymaganiom. Biegli wskazali, że z powodu stwierdzonych chorób, zwłaszcza schorzeń onkologicznych powodują, że odwołująca nie jest zdolna do zabezpieczenia takich czynności jak samodzielne przygotowywanie posiłków, robienie zakupów i samodzielne ubieranie się. Okoliczności te zostały potwierdzone w

szczególności przez lekarzy onkologa i chirurga, którzy jasno wskazali odwołująca nie jest zdolna do samodzielnej egzystencji.

Biegły neurologa wskazał wprawdzie, że odwołująca ma możliwość samodzielnego wykonywania pewnych czynności lecz biegły dokonywał tej oceny w zakresie własnej specjalności, natomiast podstawowe przyczyny powodujące niezdolność odwołującej do samodzielnej egzystencji mają podłoże w chorobie onkologicznej. Niemniej jednak biegły przyznał, że w zakresie schorzeń onkologicznych pozostawił to ocenie lekarzy specjalistów. Podzielić należy przy tym utrwalone w judykaturze stanowisko, że niezdolność do samodzielnej egzystencji występuje nawet wtedy, gdy osoba całkowicie niezdolna do pracy może wypełniać niektóre z elementarnych czynności życiowych we własnym zakresie, np. zje posiłek przygotowany przez inną osobę, o ile w pozostałym zakresie jest pozbawiona praktycznej możliwości egzystowania w humanitarnych warunkach bez koniecznej stałej lub długotrwałej pomocy ze strony osoby drugiej (tak m.in. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 20 czerwca 1995 r., III AUr 551/95 OSA 1995/7-8/56, Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 5 września 2013 r., III AUa 1642/12, Lex nr 1372288).

Mając na uwadze wnioski opinii, Sąd uznał, że niezdolność do samodzielnej egzystencji u odwołującej ma charakter okresowy i będzie trwać przez okres dwóch lat. Po tym terminie możliwym będzie ocenienie czy doszło do poprawy stanu zdrowia.

W związku z tym, że odwołująca spełnia przesłanki do przyznania jej prawa do dodatku pielęgnacyjnego począwszy od daty wstrzymania wypłaty świadczenia. Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.

SSO Anna Walczak-Sarnowska